

[Arne Sørensen.]

Husassisterne inde i Byerne, gør det i høj Grad vanskeligt for dem at faa den faste Ordning af deres Fritid, hvorved de opnaar faste Kammeratskabs- og Uddannelsesmuligheder.

Endvidere tror jeg, at hvis man beholder Husassisterne inden for den almindelige Medhjælperlov, vil der meget let over for de Forhold, som angaar Husassisterne, blive gjort gældende en lang Række specielle Produktionsforhold, som Landbruget slæber paa. Der har nu lige været en Debat om to andre Lovforslag, og denne Debat prægedes uvilkaarligt af to Ting: for det første dette, at vi har et meget haardt Eksportbehov inden for Landbruget, hvorfor det ogsaa, som det blev nævnt af flere, er et vanskeligt Tidspunkt at komme med et saadant Lovforslag paa, og dernæst, at vi har et meget stort Problem med Hensyn til Landbrugets Produktionsteknik, hvor der er ved at komme omfattende Drøftelser i Gang om en Rationalisering og en Mekanisering af denne Teknik, saaledes at de Reformer, der her foreslaas fra kommunistisk Side med Hensyn til Arbejdstiden, i meget høj Grad vanskeliggøres, saa længe Landbruget endnu ikke har denne omfattende Mekanisering og Rationalisering.

Jeg tror, det vil være uheldigt, hvis de Drøftelser, der skal føres om Husassisterne Arbejdsforhold og Arbejdstid, skal drages ind i denne Situation, som ikke direkte kommer dem ved, i hvert Fald slet ikke kommer By-Husassisterne ved. Jeg tror, det er mere reelt og mere klart, hvis man løfter Husassistentproblemet ud og siger, at det her drejer sig om et andet Erhverv, og dette er altsaa Begrundelsen for, at vi har stillet dette Forslag som et særskilt Forslag.

Ellers skal jeg ikke tilføje yderligere i denne Omgang.

Horn: Det Forslag, der her er til Behandling, falder jo i nogen Grad inden for det samme Omraade, som dækkes af de to foregaaende Forslag.

Spørgsmaalet om Husassistenter og tilstrækkelig kvindelig Medhjælp i Husstandene har jo, ligesom Mangelen paa mandlig Arbejdskraft i Landbruget, været et af de Problemer, der i den sidste halve Snes Aar eller mere i høj Grad har optaget Samfundet. Det er rigtigt, at det er et Omraade inden for Samfundslivet, som er af overmaade stor Betydning; det er store økonomiske

Midler, der her forvaltes, store Værdier, der her arbejdes med; det er baade materielle og aandelige Værdier, Husassisterne har at tumle med i Hjemmet. Det er ligetil, at Samfundet søger at tilvejebringe den bedst mulige Ordning paa dette Omraade.

Fra socialdemokratisk Side hilser vi med Tilfredshed, at andre ogsaa her er sluttet op om vore Synspunkter. Vi har gennem adskillige Aar arbejdet med disse Spørgsmaal — saaledes som ogsaa den ærede Ordfører for Forslagsstillerne omtalte i sin Forelæggelsestale — allerede siden 1903 eller endog tidligere, saa Socialdemokratiets Standpunkt er for saa vidt tydeligt og klart. Det er ogsaa paa vort Initiativ, at de Kommissioner, som har arbejdet med disse Problemer — baade vedrørende Husassistenter og vedrørende Landbrugets Arbejdskraft —, er blevet nedsat, i 1936, i 1938 og i 1942, og Flertalsbetragtningerne i disse Betænkninger falder nøje sammen med de Synspunkter, vi har med Hensyn til disse Forhold, saa Socialdemokratiets Standpunkt ligger aabent og klart for enhver.

Vi skulde gerne naa to Ting ved at arbejde med dette Spørgsmaal, dels at faa tilrettelagt en Ordning, saa der kan blive den tilstrækkelige kvindelige Medhjælp til Husstandene, og dels at faa fjernet de Uretfærdigheder, som i Øjeblikket bestaar over for Husassisterne som over for andre, der er underkastet Medhjælperlovens Bestemmelser.

Ogsaa de øvrige nordiske Lande har arbejdet med dette Spørgsmaal og er faktisk kommet til samme Resultat som vi. De har akkurat de samme Problemer der, Spørgsmaalene om Arbejdstid, Ferie, daarlige Boligforhold, Mangel paa fast Fritid, nøjagtig de samme Ting, som vi tumler med, og som der maa findes en Løsning af, hvis man skal naa frem til en tilfredsstillende Ordning. I Sverige har man vedtaget en Lov om dette Forhold, i Norge og Finland er man standset ved Betænkninger, der principielt ikke afviger væsentligt fra den svenske, og vi kan vel ogsaa sige, at vor Husassistentkommissionsbetænkning i nogen Grad falder sammen med de svenske Synspunkter, paa visse Omraader gaar videre, paa andre gaar knebent saa vidt.

Vi maa i dette Spørgsmaal i høj Grad lægge Vægt paa at naa frem til en Ordning, som ikke tager ensidigt Hensyn til den ene Part, men tager Hensyn baade til Arbejdsgivere og til Arbejdere i dette Forhold, og